

Raadsvoorstel

Raadsnummer:	2021-079	Zaaknummer:	1162023
Onderwerp:	Verzoek tot versterking kapitaalstructuur Alliander N.V.		
Korte inhoud:	Op 31 mei 2021 heeft Alliander alle aandeelhouders verzocht in te schrijven op een uit te geven 'reverse converteerbare hybride obligatielening' voor een totaalbedrag van € 600 miljoen. Aandeelhouders wordt verzocht minimaal naar rato van het aandelenbelang deel te nemen. Voor Nijkerk bedraagt dit minimaal € 2.154.110,-. Voorgesteld wordt deel te nemen aan deze reverse converteerbare hybride obligatielening voor een bedrag naar rato van het huidige aandelenbelang.		

Datum B&W: 02-11-2021	Portefeuillehouder: Wethouder Oosterwijk
-----------------------	--

Voorstel

1. In te stemmen met het verstrekken van een reverse converteerbare hybride obligatielening aan Alliander voor een bedrag van € 2.154.110,- naar rato van het huidige aandelenbelang;
2. Hiervoor een bedrag ad € 2.154.110,- beschikbaar te stellen. De rente-inkomsten die de gemeente op deze te verstrekken lening ontvangt dekken de financieringslasten af voor de middelen die gemeente daarvoor aan moet trekken.

Inleiding

Alliander is verantwoordelijk voor de energie-infrastructuur in haar verzorgingsgebied (w.o. Nijkerk) en werkt volop mee aan het realiseren van een duurzame energievoorziening. Dit vergt grootschalige investeringen van Alliander. Op 31 mei 2021 heeft Alliander alle aandeelhouders verzocht in te schrijven op een uit te geven 'reverse converteerbare hybride obligatielening' voor een totaalbedrag van € 600 miljoen. Aandeelhouders wordt verzocht minimaal naar rato van het aandelenbelang deel te nemen. De voorkeur van Alliander is voor 25% extra in te schrijven om zeker te stellen dat het benodigde bedrag bijeen wordt gebracht. Naar rato van het aantal aandelen gaat het voor Nijkerk om minimaal € 2.154.110,-. Bij een inschrijving van 125% bedraagt dit € 2.692.638,-.

Beoogd effect

Het beoogde effect van het aandeelhouderschap van Alliander is:

1. Het borgen van het publiek belang in de vorm van een continue, betaalbare en betrouwbare stroomvoorziening;
2. Het borgen van het financieel belang in de vorm van dividend waar de gemeente als aandeelhouder aanspraak op kan maken.

Argumenten

- De gemeente is aandeelhouder van Alliander en daarmee medeverantwoordelijk voor (maatschappelijke) opgave waar Alliander voor staat om de energievoorziening voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden.
- Alliander heeft extra kapitaal nodig om te zorgen dat het financieel gezond blijft. Met de reverse converteerbare hybride obligatielening kan de solide A-rating worden gehandhaafd en worden geïnvesteerd in de netten en een faciliterende rol spelen in de energietransitie. De bijdrage aan kapitaaluitbreiding zorgt voor continuïteit in investeringen in energietransitie door Alliander.

- De Raad is overeenkomstig de financiële verordening bevoegd het gevraagde bedrag beschikbaar te stellen.
- Wettelijk is bepaald dat de aandelen van netwerkbedrijven als Alliander niet in private handen mogen zijn. Alle aandelen zijn dan ook in handen van een aantal provincies, waterschappen en gemeenten. Het belang van de gemeente bij het aandeelhouderschap is tweeledig: de gemeente kan (enige) invloed uitoefenen op de koers van Alliander en de gemeente ontvangt dividend van Alliander als het resultaat dat toelaat. In 2020 is door Alliander aan de gemeente Nijkerk ca € 335.000,- aan dividend uitgekeerd.
- Gedurende de looptijd van de reverse converteerbare hybride obligatielening zal de gemeente een vaste rentevergoeding ontvangen (er is mogelijkheid tot uitstel rentebetaling voor Alliander, maar de rente wordt altijd uitbetaald). De rentevergoeding is marktconform (volgens KPMG en Stek. De rente die Alliander zal gaan vergoeden kan hoger zijn dan het rentebedrag die voor een lening van de BNG.
- Na (gedeeltelijke) conversie van de lening vervalt gegarandeerd rendement, maar de verwachting is wel dat Alliander in staat blijft dividend uit te betalen. Wanneer de lening (deels) wordt geconverteerd – en dus wordt omgezet in reguliere aandelen – vervalt het gegarandeerde rendement via de ontvangen rente, maar hierdoor blijft Alliander de komende jaren naar verwachting wel in staat om over de uitstaande aandelen dividend te betalen. De dividenduitkering is afhankelijk van de winstgevendheid van Alliander.
- Omvang deelname in reverse converteerbare hybride obligatielening.
De gemeente Nijkerk heeft op basis van het aantal aandelen een belang van 0,359%.
Voor de gemeente is het geen belang of beleid boven de rato in te schrijven. Om deze reden is het voorstel maximaal in te schrijven conform het belang van 0,359% oftewel € 2.154.110,- .
- Er zijn afspraken gemaakt over doelmatige besteding en verantwoording.
Om de doelmatige aanwending van de financiering en rapportage en verantwoording daarover te borgen, zijn tussen Alliander en het Grootaandeelhoudersoverleg een aantal afspraken gemaakt. Deze afspraken behelzen onder meer dat Alliander eenmaal per reguleringsperiode een strategiesessie zal organiseren met het Grootaandeelhoudersoverleg en een strategiesessie met alle aandeelhouders. Daarnaast zal Alliander jaarlijks een strategiesessie organiseren met het Grootaandeelhoudersoverleg waarin voorgenomen investeringen en andere ontwikkelingen door Alliander worden gedeeld en door leden van het Grootaandeelhoudersoverleg zienswijzen naar voren kunnen worden gebracht. Verder zal Alliander een specifieke rapportage opstellen ten behoeve van de leninggevers die onder meer ingaat op de beoogde aanwending van de Lening, een procesbeschrijving van de beoogde aanwending, een rapportage over de daadwerkelijke aanwending en een mogelijke validatie van de aanwending door een accountant.
- Geen publiekrechtelijke belemmeringen voor verstrekken lening.
Uit oogpunt van staatssteun, Wet Markt & Overheid en de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) zijn er geen belemmeringen om in te gaan op het financieringsverzoek van Alliander:
 - * Op basis van comfortletters van KPMG en Stek kan worden geconstateerd dat geen sprake is van strijdigheid met het staatssteunrecht of de Wet Markt en Overheid omdat de lening wordt verstrekt op marktconforme voorwaarden en de aandeelhouders van Alliander als 'particuliere aandeelhouders' kunnen beslissen over hun deelname.
 - * In de Wet Fido is opgenomen dat overheden alleen leningen mogen verstrekken uit hoofde van hun publieke taak. Dat is hier het geval omdat Alliander deze lening nodig heeft om ook in de toekomst haar publieke taak, zijnde het netbeheer, te kunnen uitvoeren.
- De Routekaart Nijkerk Energieneutraal 2050 is juni 2019 door de raad vastgesteld met visie en ambitie. Het Uitvoeringsprogramma 2020 - 2023 beschrijft wat nu nodig is om deze ambitie te

behalen: 5% energiebesparing ten opzichte van 2017 behalen en 20% meer duurzame energie opwekken dan in 2017.

In het Uitvoeringsprogramma 2020 - 2023 bij de Routekaart Duurzaamheid staat onder bedreigingen het volgende:

"Gebrek aan innovatie: de energietransitie legt veel druk op het bestaande elektriciteitsnetwerk, doordat elektriciteit veel vaker ingezet gaat worden als energiebron (in plaats van aardgas). Daarnaast groeit het aantal zonnepanelen en windmolens. Deze produceren elektriciteit dat weer het net in zal moeten. In het programma gaan we ervan uit volgende: Een andere optie is dat er technieken beschikbaar komen die minder vragen van het net. Dit blijven voorlopig echter aannames."

Uit de congestiemeldingen van Liander en Tennet op 2 september 2021 en uit de Provinciale Energie infrastructuur Studie in Gelderland (GEIS) blijkt dat grote investeringen in de elektriciteitsnetwerken nodig zijn om de ambities uit het Duurzaamheidsprogramma in Nijkerk te realiseren. Hoewel wij van mening zijn dat er primair een rol voor het Rijk ligt om de financieringsvraag in te vullen vinden wij het van belang om vanuit ons aandeelhouderschap in Alliander tevens een bijdrage te leveren in de Energietransitie via dit voorstel en hiermee ook een duurzaam voorbeeld stellen door actief te investeren in het elektriciteitsnetwerk waar Nijkerkse burgers en bedrijven dagelijks gebruik van maken.

Kanttekeningen

- Met het verstrekken van de lening loopt de gemeente debiteurenrisico.
Het verstrekken van de lening leidt ertoe dat de gemeente het (debiteuren)risico loopt dat Alliander de lening niet terug kan betalen. Het betreft bovendien een achtergestelde lening wat in dit geval concreet inhoudt dat er een groter risico is indien er niet terugbetaald kan worden, andere schulden gaan dan voor. De verwachting is dat dit risico beperkt is. Alliander is een financieel solide bedrijf. Dat blijkt ook uit de waardering van kredietbeoordelaars die Alliander beoordelen met een A rating. Daarnaast opereert Alliander in een gereguleerde markt waardoor Alliander een gegarandeerde afname heeft en binnen de kaders van de toezichthouder ACM ook een mate van winst ("redelijke vergoeding") mag maken. De afhankelijkheid van de ACM maakt het overigens ook weer enigszins spannender t.a.v. toekomstige dividend niveau's
- Het gegarandeerde rendement vervalt na conversielening in aandelen.
Naar verwachting wordt de lening (deels) geconverteerd – en wordt dus omgezet in reguliere aandelen. Hiermee vervalt het gegarandeerde rendement via de ontvangen rente, maar hierdoor blijft Alliander de komende jaren naar verwachting wel in staat om over de uitstaande aandelen dividend te betalen. Deze dividenduitkering is echter niet gegarandeerd en afhankelijk van de winstgevendheid van Alliander.
- Na conversie liggen gemeentelijke middelen vermoedelijk voor lange tijd vast in de onderneming. Zoals bovenstaand is aangegeven is de verwachting dat de lening wordt omgezet in aandelen. Daarmee is er een reëel risico dat de gemeentelijke middelen die met de lening zijn gemoeid voor lange tijd vastliggen in de onderneming. De aandelen zijn beperkt verhandelbaar doordat ze alleen overdraagbaar zijn aan andere publieke aandeelhouders die (deels) in het verzorgingsgebied van Alliander zijn gevestigd. Hierbij wordt ook opgemerkt dat in de loop van de tijd de waarde van de onderneming en daarmee ook de aandelen kan wijzigen.
- Investerings- en kapitaalbehoefte op lange termijn onzeker.
De huidige vraag is bedoeld om te voorzien in de kapitaalbehoefte tot 2030. De benodigde investeringen en financieringsbehoefte voor de periode na 2030 zijn lastig te voorspellen en daarmee onzeker zoals ook duidelijk wordt gemaakt in het informatiepakket. Niet uitgesloten kan worden dat aandeelhouders op een later moment opnieuw gevraagd wordt een financiering te

de heer D.J. van Huizen de heer mr. drs. G.D. Renkema

RAADSBESLUIT

Nummer: 2021-079

De raad van de gemeente Nijkerk;

gelezen het collegevoorstel van 2 november 2021;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met het verstrekken van een reverse converteerbare hybride obligatielening aan Alliander voor een bedrag van € 2.154.110,- naar rato van het huidig aandelenbelang;
2. Hiervoor een bedrag ad € € 2.154.110,- beschikbaar te stellen. De rente-inkomsten die de gemeente op deze te verstrekken lening ontvangt dekken de financieringslasten af voor de middelen die gemeente daarvoor aan moet trekken.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Nijkerk d.d. 25 november 2021,

de griffier,

de voorzitter,

mevrouw A.G. VERHOEF-FRANKEN

de heer mr. drs. G.D. RENKEMA